

Rolnummer 442
Arrest nr. 58/93 van 14 juli 1993

A R R E S T

In zake : het beroep tot gedeeltelijke vernietiging van de wet van 12 juni 1992 tot bekrachtiging van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992, gecoördineerd op 10 april 1992, ingesteld op 30 oktober 1992 door P. Bastien en medeverzoekers.

Het Arbitragehof,

samengesteld uit waarnemend voorzitter L. De Grève en voorzitter M. Melchior, en de rechters K. Blanckaert, H. Boel, P. Martens, Y. de Wasseige en G. De Baets, bijgestaan door de griffier H. Van der Zwalmen, onder voorzitterschap van voorzitter M. Melchior,

wijst na beraad het volgende arrest :

*

*   *   *

I. *Onderwerp van de vordering*

Bij verzoekschrift van 30 oktober 1992, aan het Hof verzonden bij op dezelfde dag ter post aangetekende brief die op 3 november 1992 ter griffie is ontvangen, vorderen Patrice Bastien, Résidence Foch 32 D, 59460 Jeumont, Pascal Beaury, rue du Dr. Schweitzer 94, 59282 Douchy Les Mines, Jean-Michel Bernard, ruelle Ste Catherine 9, 2590 Etreillers, Jean-Paul Bertin, rue Romain Rolland 26, 59172 Roeulx, Jean-Baptiste Bocquet, rue de Bruxelles 21, 62980 Noyelles Les Vermelles, Eddy Bodart, rue Emile Driel 10, 59171 Hornaing, Jean-Marie Boez, Route Nationale, 59570 Saint Waast La Vallée, Richard Binet, rue Jean Imbert 27, 59216 Sars Poteries, Jean-Claude Bricmont, rue du 8 Mai 1945 111, 59460 Jeumont, Véronique Cappaert, rue de Mairieux 11, 59600 Bersillies, Jean-Charles Castellini, rue Massenet 96, 59111 Bouchain, Jean-François Cervellera, rue Gaston Barré 50, Vireux Wallerand, 08320 Vireux Molhain, Philippe Cornil, chemin des Plantes, 59226 Lecelles, Alain Dausse, rue du Brûlé 28, 59600 Vieux Reng, Bernard Daver, rue Vaillant 214, 59171 Hornaing, Jean-François Debacker, rue des Poilus 7, 59192 Beuvrages, Anny De Decker, avenue de la Bergerie 1, 59114 Steenvoorde, Anita Dejas, rue du Bailly 45, 59960 Neuville en Ferrain, Christian Delelis, rue des Roses 13, 62980 Noyelles Les Vermelles, Christian De Maeseneire, rue Henri Barbusse 8, 62138 Douvrin, Yves De Witte, château de Gussignies, 59570 Gussignies, Didier Dupont, rue Bellevue 12, 59132 Trelon, Bernard Fronc, rue Mirabeau 5, 59227 Saulzoir, Raymond Garez, rue de Binche 49, 59600 Vieux Reng, David Godard, rue de l'Escaut 78, 62670 Mazingarbe, André Gueluy, rue Parmentier 92, 59370 Mons En Baroeul, Bruno Havez, rue Mendès France 25, 62138 Violaines, Michel Heniau, rue de Roisin, 59144 Bry, Yves Hubert, La Place, 59570 Gussignies, Bruno Koessler, Lotissement du Château Vert, 08260 Auvillers Les Forges, Patrick Lambert, rue du Gros Caillou, 08230 Regniowez, André Lannoy, rue de Cartignies 5, 59144 Gommegnies, José Lebas, rue Cl. de la Fontaine 12, 08540 Tournes, Bernard Lebleu, route de Watou, 59114 Steenvoorde, Daniel Lefebvre, rue Jean Jaurès 223bis, 59880 Saint Saulve, Martine Lefebvre, avenue Roosevelt 57, 08600 Givet, Geneviève Leleu, rue de Mairieux 11, 59600 Bersillies, Patrick Lelong, Grand'Rue 17, 59158 Maulde, Francis Lutun, rue Colbert 7, 59115 Leers, Régis Meunier, rue d'Hirson 37, 02830 Saint Michel, Yannick Mikitiuk, rue Pasteur 62, 59600 Gognies chaussée, Nathalie Morin, Résidence Marc Aurèle 8, 59570 Bavay, Armand Paix, rue de la Perche, 59570 La Flamengrie, Paul Malvoisin, rue Faidherbe 49, 59199 Hergnies, Didier Pichois, chemin Riez 1, 59320 Hallennes Les Haubourdin, Jean-Marc Pinchon, Résidence Les Ormes 57, 62138 Haisnes, Adolphe Procureur, rue des

Groseillers 1, 59920 Quiévrechain, Michel Ronval, rue Léo Lagrange 59, 59680 Ferrière La Petite, Daniel Roussel, «L'Herbage », Allée des Deux Lions 2, 59170 Croix, Jean-Claude Tailleux, rue Pasteur 411, 59283 Raimbeaucourt, Enzo Tiberi, rue d'Audignies 20, 59570 Bavay, Loris Tomasi, rue Louis Guislain 37, 59310 Nomain, Alain Trebaol, rue de la Gendarmerie, 59600 Maubeuge, Philippe Wilmart, rue Châlons 34, 59128 Flers En Escrebieux, Jean-Luc Zilinski, rue des Roses 6, 59530 Le Quesnoy, die allen woonplaats hebben gekozen ten kantore van Mr. M. Vandemeulebroeke en Mr. J. Van Steenwinckel, advocaten te 1200 Brussel, Brand Whitlocklaan 30, de vernietiging van de wet van 12 juni 1992 tot bekrachtiging van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992, gecoördineerd op 10 april 1992 (*Belgisch Staatsblad* van 30 juli 1992), in zoverre zij de tekst van het nieuwe tweede lid van de artikelen 242 en 244 van het Wetboek van de inkomstenbelastingen bekrachtigt,

- doordat het de uitbreiding van het voordeel van de fiscale verminderingen, aftrekken en voordelen verbonden met de persoonlijke situatie en de gezinssituatie van de niet-verblijfhoudende belastingplichtigen die over een tehuis in België beschikken, beperkt tot enkel de niet-verblijfhoudende Belgische pensioengerechtigden die geen tehuis in België hebben,

- en doordat het de actieve niet-verblijfhouders die geen tehuis in België hebben en die in het land waar ze verblijven niet voldoende inkomsten hebben om verminderingen en aftrekken te kunnen genieten, uitsluit van het voordeel van dezelfde verminderingen en aftrekken.

II. De rechtspleging

Bij beschikking van 30 november 1992 heeft de voorzitter in functie de leden van de zetel aangewezen conform de artikelen 58 en 59 van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Arbitragehof.

De rechters-verslaggevers hebben geoordeeld dat er geen aanleiding was om ten deze de artikelen 71 en volgende van de voormelde bijzondere wet toe te passen.

Overeenkomstig artikel 76 van de voormelde bijzondere wet is van het beroep kennisgegeven bij op 4 december 1992 ter post aangetekende brieven, die op 7 en 8 december 1992 aan de geadresseerden ter hand zijn gesteld.

Het bij artikel 74 van de voormelde bijzondere wet voorgeschreven bericht is in het *Belgisch Staatsblad* van 9 december 1992 bekendgemaakt.

De Ministerraad, vertegenwoordigd door de Eerste Minister, met ambtswoning te 1000 Brussel, Wetstraat 16, heeft bij op 18 januari 1993 ter post aangetekende brief een memorie ingediend.

Een afschrift van die memorie is conform artikel 89 van de organieke wet overgezonden bij op 1 februari 1993 ter post aangetekende brief, die op 3 februari 1993 aan de geadresseerde ter hand is gesteld.

De verzoekers hebben bij op 18 januari 1993 ter post aangetekende brief een memorie van antwoord ingediend.

Bij beschikking van 2 maart 1993 heeft het Hof de termijn waarbinnen het arrest moet worden gewezen, tot 30 oktober 1993 verlengd.

Bij beschikking van 4 februari 1993 is rechter G. De Baets als lid van de zetel aangewezen ter vervanging van rechter F. Debaedts, die tot voorzitter van het Hof is verkozen.

Bij beschikking van 1 juni 1993 heeft het Hof de zaak in gereedheid verklaard en de terechtzitting vastgesteld op 22 juni 1993.

Van die beschikking is aan de partijen kennisgegeven, die, evenals hun advocaten, van de datum van de terechtzitting op de hoogte zijn gebracht bij op 2 juni 1993 ter post aangetekende brieven, die op 3 en 7 juni 1993 aan de geadresseerden ter hand zijn gesteld.

Bij beschikking van 22 juni 1993 heeft voorzitter F. Debaedts vastgesteld dat hij verhinderd is te zetelen gelet op de nabijheid van zijn inruststelling en dat rechter L. De Grève de functie van voorzitter waarneemt, en heeft hij rechter H. Boel aangewezen als lid van de zetel en als verslaggever.

Op de terechtzitting van 22 juni 1993 :

- zijn verschenen :

. Mr. M. Vandemeulebroeke, advocaat bij de balie te Brussel, voor de verzoekers;

. Mr. R. De Geyter, advocaat bij de balie te Brussel, *loco* Mr. A. De Bruyn, advocaat bij het Hof van Cassatie, voor de Ministerraad;

- hebben de rechters Y. de Wasseige en H. Boel verslag uitgebracht;
- zijn voornoemde advocaten gehoord;
- is de zaak in beraad genomen.

De rechtspleging is gevoerd conform de artikelen 62 en volgende van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Arbitragehof, die betrekking hebben op het gebruik van de talen voor het Hof.

III. *In rechte*

- A -

A.1.1. De verzoekers verwijten de wet van 12 juni 1992, die onder meer de artikelen 242 en 244 van het Wetboek van de inkomstenbelastingen (afgekort W.I.B.) bekrachtigt, dat zij de uitbreiding van de fiscale voordelen beperkt tot « enkel de niet-verblijfhoudende Belgische pensioengerechtigden die geen tehuis in België hebben » en « de actieve niet-verblijfhouders die geen tehuis in België hebben en die in het land waar zij verblijven niet voldoende inkomsten hebben om verminderingen en aftrekken te kunnen genieten », van dezelfde voordelen uitsluit.

Volgens de verzoekers zou de aangevochten wetgeving een nieuwe discriminatie ten opzichte van die welke door het Hof in zijn arrest nr. 34/91 is veroordeeld, in het leven hebben geroepen, met schending van de artikelen 6, *6bis* en 112 van de Grondwet.

A.1.2. Na hun belang om in rechte te treden ten aanzien van de rechtspraak van het Hof te hebben uiteengezet, geven de verzoekers een overzicht van de bepalingen van de Grondwet (artikel 112) en van het Gemeenschapsrecht (artikelen 7, 48, 52 en 53, E.E.G.) waarvan het Hof volgens hen de naleving verzekert in het kader van de toetsing die het ten aanzien van de artikelen 6 en *6bis* van de Grondwet uitoefent.

A.1.3. Vervolgens brengen zij de antecedenten in herinnering van de door de aangevochten bepaling bekrachtigde artikelen 242, tweede lid, en 244, tweede lid, van het W.I.B. 92; zij vermelden onder meer het voormelde arrest van het Hof van 21 november 1991, waarbij de artikelen 149 en 150 van het (oude) W.I.B. werden vernietigd « inzoverre de niet-verblijfhoudende Belgische pensioengerechtigden die geen tehuis in België hebben behouden belast worden conform de paragrafen 1 van die twee artikelen ».

Volgens de verzoekers heeft het Hof in zijn arrest kritiek op het door de wetgever in het leven geroepen onderscheid tussen de niet-verblijfhouders, naargelang zij al dan niet een tehuis in België behouden, niet alleen ten aanzien van de niet-verblijfhoudende gepensioneerden die geen tehuis in België hebben behouden, maar ook ten aanzien van de actieve niet-verblijfhouders in dezelfde situatie « die niet voldoende inkomsten hebben om in het land waar zij verblijven aftrekken en verminderingen te genieten ».

Nu hebben de artikelen 242, tweede lid, en 244, tweede lid, weliswaar het arrest van het Hof op geldige wijze getransponeerd wat de gepensioneerde niet-verblijfhouders betreft, maar zij hebben het slechts gedeeltelijk gedaan en een nieuwe discriminatie ingevoerd ten aanzien van de tweede hierboven vermelde categorie van niet-verblijfhouders, namelijk zij die niet voldoende inkomsten hebben om zich in de situatie van cumulatie van fiscale voordelen te bevinden die de wetgever heeft willen voorkomen.

A.2.1. Na de vroegere wetgeving en het arrest van het Hof nr. 34/91 in herinnering te hebben gebracht, zet de Ministerraad in zijn memorie uiteen hoe volgens hem de artikelen 242, tweede lid, en 244, tweede lid, van het W.I.B. 92 met dat arrest rekening hebben gehouden.

A.2.2. In de memorie wordt bovendien aangevoerd dat het Hof, wat de gepensioneerde niet-verblijfhouders betreft, ervan is uitgegaan dat zij weinig of geen andere inkomsten hebben en dus geen fiscale voordelen in het

land waar ze zich hebben gevestigd; in zoverre de verzoekers niet het bewijs leveren dat zij zich in dezelfde situatie bevinden, zou hun belang bij het beroep niet zijn aangetoond.

A.2.3. Overigens wordt in de memorie aangevoerd dat het beroep tegen de wet van 12 juni 1992 te laat is ingesteld, gelet op het feit dat de verzoekers vroeger artikel 314 van de wet van 22 december 1989 waarbij in het W.I.B. de artikelen 149 en 150 zijn ingevoerd, niet hebben betwist.

A.2.4. Tot slot voert de Ministerraad de wet van 28 december 1992 aan, waarvan de artikelen 11 en 12 met terugwerkende kracht de door de verzoekers betwiste bepalingen hebben vervangen. In de memorie worden de bewoordingen, de bestaansredenen en de draagwijdte ervan toegelicht en wordt beklemtoond dat het nieuw fiscaal stelsel dat van toepassing is op de niet-verblijfhouders zonder tehuis in België zowel op de gepensioneerden als op de actieven van toepassing is.

Volgens de memorie zou daaruit voortvloeien dat «de vermeende discriminatie die door de verzoekers wordt aangevoerd, dus volledig verdwenen is en bijgevolg ook hun belang om in rechte te treden».

A.3.1. Na hun belang om voor het Hof in rechte te treden opnieuw te hebben bevestigd, betwisten de verzoekers in hun memorie van antwoord dat het feit dat zij, in tegenstelling met de gepensioneerde niet-verblijfhouders, de vernietiging van de wet van 22 december 1989 niet hebben gevorderd, zou inhouden dat zij zich niet kunnen voorzien tegen de bepalingen die de in de voormelde wet vervatte discriminatie hebben «gecorrigeerd».

Aangezien zij niet in België verblijven, konden zij geen kennis nemen van de bepalingen van de wet van 22 december 1989, tenzij bij de toepassing ervan, dit wil zeggen bij het ontvangen van het aanslagbiljet, zijnde ongeveer 28 maanden na de bekendmaking van die wet in het *Belgisch Staatsblad*, en dus buiten de termijn van zes maanden waarbinnen een beroep kan worden ingesteld.

A.3.2. Vervolgens herinneren de verzoekers aan de nieuwe discriminatie waardoor de wet van 12 juni 1992 zou zijn aangetast en zetten uiteen dat zij geenszins kritiek uitoefenen op het arrest van het Hof nummer 34/91, doch integendeel van oordeel zijn dat dat arrest, waarvan de draagwijdte verder gaat dan het geval van de gepensioneerde niet-verblijfhouders, onvoldoende is getransponeerd door de wetgever die op die manier een nieuwe discriminatie in het leven heeft geroepen binnen de categorie van de niet-verblijfhouders zonder tehuis in België.

A.3.3. Tot slot voeren de verzoekers op hun beurt de artikelen 11 en 12 van de wet van 28 december 1992 aan, die met terugwerkende kracht de bepalingen die zij betwisten, hebben gewijzigd.

De verzoekers, die er weliswaar op wijzen dat die nieuwe bepalingen discriminerend blijven doordat zij bij de niet-verblijfhouders zonder tehuis in België de zelfstandigen blijven uitsluiten van de betrokken fiscale voordelen - en dat zij zich dus het recht voorbehouden een nieuw beroep daartegen in te stellen - zijn van mening dat hun beroep zonder voorwerp is geworden als gevolg van de vervanging, met terugwerkende kracht, van de betwiste bepalingen door de wet van 28 december 1992.

- B -

B.1. Bij verzoekschrift van 30 oktober 1992 vorderen P. Bastien en medeverzoekers de vernietiging van de wet van 12 juni 1992 tot bekrachtiging van het «Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992», in zoverre zij de artikelen 242, tweede lid, en 244, tweede lid, van dat Wetboek bekrachtigt.

B.2. Het Hof stelt vast dat de artikelen 11 en 12 van de wet van 28 december 1992 de aangevochten bepalingen hebben vervangen door nieuwe bepalingen die krachtens artikel 30 van dezelfde wet van toepassing zijn vanaf het aanslagjaar 1992.

Daar de aangevochten bepalingen aldus, met uitwerking vanaf de datum van hun inwerkingtreding, door nieuwe bepalingen zijn vervangen, is het beroep tegen de eerstvermelde bepalingen zonder voorwerp geworden.

Om die redenen,

Het Hof

verklaart het beroep zonder voorwerp.

Aldus uitgesproken in het Frans, het Nederlands en het Duits, conform artikel 65 van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Arbitragehof, op de openbare terechtzitting van 14 juli 1993.

De griffier,

De voorzitter,

H. Van der Zwalmen

M. Melchior